

zakład pracy jest obowiązany wypłacać zastępczo pracownikowi, a w razie jego śmierci — pozostałym po nim członkom rodziny, po wyczerpaniu zasłku chorobowego, w każdym miesiącu taką kwotę, jaką pracownik lub pozostali po nim członkowie rodziny otrzymaliby jako rentę z ubezpieczenia społecznego — do czasu przyznania tej renty.

2. Pracownikom zatrudnionym pod ziemią, którzy w następstwie wypadku przy pracy doznali trwałego kalectwa ograniczającego zdolność poruszania się, przydziela się bezpłatnie motorowy wózek inwalidzki.

3. Członkom rodziny pracownika zmarłego wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej wypłaca się oprócz odprawy pośmiertnej przewidzianej w przepisach Kodeksu pracy i jednorazowego odszkodowania z tytułu śmierci pracownika, przewidzianego w przepisach o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych — odprawę pośmiertną w wysokości 6-miesięcznego wynagrodzenia.

§ 19. 1. Pracownikom objętym przepisami rozporządzenia przysługuje deputat węglowy w naturze i ekwiwalencie pieniężnym lub tylko w ekwiwalencie pieniężnym.

2. Emerytom i rencistom uprawnionym do deputatu węglowego w okresie ich zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych objętych przepisami rozporządzenia oraz wdowom (wdowcom) i zupełnym sierotom po nich przysługuje bezpłatny węgiel opałowy lub ekwiwalent pieniężny za ten węgiel.

3. Właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określają szczegółowe zasady przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 1 i 2.

§ 20. Pracownikom mającym dzieci uczęszczające do szkoły przysługuje raz w roku na pomoce naukowe kwota 500 zł, wypłacana na każde dziecko, na które pracownik pobiera zasiłek rodzinny.

§ 21. 1. Pracownikom zatrudnionym pod ziemią, którzy po dniu wejścia w życie rozporządzenia zawarli związek małżeński, przysługuje jednorazowa pożyczka na zagospodarowanie w wysokości 100.000 zł, umarzana po 5 latach nienagannej pracy pod ziemią.

2. Właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określają szczegółowe zasady przyznawania i umarzania pożyczek, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 22. 1. Tracą moc:

- 1) uchwała Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1949 r. w sprawie szczególnych przywilejów dla górników w górnictwie węglowym (Monitor Polski z 1949 r. Nr A-100, poz. 1175, z 1957 r. Nr 69, poz. 423 i z 1960 r. Nr 12, poz. 54),
- 2) uchwała Rady Ministrów z dnia 3 marca 1950 r. w sprawie przywilejów dla górników w górnictwie rud, kruszców i kopalni glinki ogniotrwałej (Monitor Polski z 1950 r. Nr A-29, poz. 336, z 1952 r. Nr A-73, poz. 1159 i z 1959 r. Nr 71, poz. 369),
- 3) uchwała nr 360 Prezydium Rządu z dnia 26 maja 1951 r. w sprawie przywilejów dla górników zatrudnionych w podziemnych kopalniach glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów i gipsów (Monitor Polski Nr A-69, poz. 895),
- 4) uchwała nr 834 Prezydium Rządu z dnia 8 grudnia 1951 r. w sprawie przywilejów dla górników zatrudnionych w podziemnych kopalniach soli kamiennej (Monitor Polski Nr A-102, poz. 1484),
- 5) uchwała nr 639 Prezydium Rządu z dnia 18 września 1954 r. w sprawie objęcia przywilejami z Karty górnika oraz przyznania deputatu węglowego pracownikom Przedsiębiorstwa Miernictwa Górniczego,
- 6) uchwała nr 615 Rady Ministrów z dnia 21 października 1954 r. w sprawie objęcia niektórych pracowników urzędów górniczych uchwałą Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1949 r. w sprawie szczególnych przywilejów dla górników w górnictwie węglowym (Monitor Polski Nr 102, poz. 1278),
- 7) uchwała nr 326 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 1957 r. w sprawie rozszerzenia przywilejów dla pracowników górnictwa (Monitor Polski Nr 69, poz. 423),
- 8) uchwała nr 230 Rady Ministrów z dnia 27 września 1974 r. w sprawie zmian w zasadach wypłacania specjalnego wynagrodzenia z Karty górnika oraz innych składników płac, z wyjątkiem § 6.

2. Rozporządzenie nie narusza uprawnień pracowników w zakresie praw honorowych nabytych na podstawie przepisów dotychczasowych.

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1982 r.

Prezes Rady Ministrów: gen. armii W. Jaruzelski

14

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 31 grudnia 1981 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem.

Na podstawie art. 298 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141, z 1975 r. Nr 16, poz. 91 i z 1981 r. Nr 6, poz. 23) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług zwią-

zanych z eksportem (Dz. U. z 1974 r. Nr 51, poz. 330 i z 1975 r. Nr 35, poz. 195) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Przepisy rozporządzenia stosuje się do pracowników — obywateli polskich, skierowanych do pracy za granicą, zwanych dalej „pracownikami”, w celu realizacji kontraktów eksportowych obejmujących:

- 1) wykonanie przez stronę polską części lub całości robót budowlano-montażowych, projektowych, transportowych oraz kompletnych obiektów i prac z zakresu nadzoru przy wykonywaniu funkcji eksportera, generalnego wykonawcy lub generalnego dostawcy, a także innych prac związanych z realizacją kontraktów, zwanych dalej „budową”;
- 2) wykonanie usług technicznych, naukowych i usług pozostałych, zwanych dalej „usługą”;

2) w § 3 skreśla się ust. 3;

3) po § 7 dodaje się § 7¹ w brzmieniu:

„§ 7¹. 1. Z zastrzeżeniem przepisów § 8 czas pracy na budowie (przy wykonywaniu usługi) eksportowej nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 46 godzin na tydzień. W granicach tych norm wymiar i rozkład czasu pracy ustala jednostka kierująca, uwzględniając warunki istniejące w kraju realizacji budowy (usługi) eksportowej.

2. Jeżeli czas pracy na budowie (przy wykonywaniu usługi) eksportowej jest dłuższy niż 42 godziny na tydzień, pracownikowi przysługuje czas wolny od pracy w wymiarze stanowiącym różnicę między obowiązującym go tygodniowym wymiarem czasu pracy a 42-godzinnym tygodniowym wymiarem czasu pracy.
3. Jednostka kierująca udziela pracownikowi czasu wolnego od pracy, o którym mowa ust. 2, w okresie zatrudnienia za granicą. Pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia walutowego i złotowego za czas niewykonywania pracy z powodu wykorzystywania w okresie zatrudnienia za granicą czasu wolnego od pracy.
4. Jeżeli z przyczyn organizacyjno-produkcyjnych nie jest możliwe udzielenie czasu wolnego w okresie zatrudnienia za granicą, urlop bezpłatny w macierzystym zakładzie pracy ulega przedłużeniu odpowiednio do wymiaru nie udzielonego czasu wolnego od pracy. W tym wypadku pracownikowi przysługuje w zamian za czas wolny od pracy od jednostki kierującej ekwiwalent pieniężny w złotych, obliczony jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy. Ekwiwalent pieniężny ustala się na podstawie wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w macierzystym

zakładzie pracy bezpośrednio przed skierowaniem do pracy za granicą.”;

4) § 9 otrzymuje brzmienie:

„§ 9. Dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych oraz w porze nocnej oblicza się na podstawie osobistego zaszczerowania, przysługującego pracownikowi w macierzystym zakładzie pracy bezpośrednio przed skierowaniem do pracy za granicą, nie wyższego jednak od posiadanego w okresie pracy na budowie (przy wykonywaniu usługi) eksportowej; dodatki do wynagrodzenia wypłaca się w złotych.”;

5) w § 10:

a) ust. 1—6 skreśla się,

b) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Za czas zwolnienia od pracy w wypadkach wymienionych w ust. 7 i 8 pracownikowi przysługuje wyłącznie wynagrodzenie złotowe pobierane przez niego w macierzystym zakładzie pracy bezpośrednio przed skierowaniem do pracy za granicą, obliczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy. Za czas podróży pracownikowi wynagrodzenie nie przysługuje.”;

c) dodaje się ust. 10, 11 i 12 w brzmieniu:

„10. Pracownikom zatrudnionym nie dalej niż 500 km od granicy polskiej, na obszarach określonych przez właściwego ministra, przysługuje w celu odwiedzenia rodziny w kraju — za każde trzy miesiące przepracowane na budowie (przy wykonywaniu usługi) eksportowej — bezpłatny bilet albo zwrot kosztów przejazdu do miejsca zamieszkania w Polsce i z powrotem.

11. Właściwy minister, w uzasadnionych wypadkach, może przyznać prawo do korzystania ze świadczenia, o którym mowa w ust. 10, innym pracownikom niż określeni w tym przepisie, w celu odwiedzenia rodziny w kraju — za każde sześć miesięcy przepracowanych na budowie (przy wykonywaniu usługi) eksportowej. W tym wypadku pracownikowi przysługuje zwolnienie od pracy na czas podróży. Za czas tego zwolnienia pracownikowi przysługuje wyłącznie wynagrodzenie złotowe określone według zasad wymienionych w ust. 9.

12. Świadczenia, o których mowa w ust. 10 i 11, mogą być udzielone tylko w ciągu trzech miesięcy po nabyciu do nich prawa. W razie nieskorzystania ze świadczeń w tym okresie pracownikowi nie przysługuje ekwiwalent pieniężny.”;

6) w § 11 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Pracownikowi, który w związku z podróżą służbową przebywa w kraju, przysługuje za czas tego pobytu wyłącznie wynagrodzenie złotowe, określone według zasad wymienionych w § 10 ust. 9, oraz diety, zwrot kosztów przejazdu i noclegów według zasad obowiązujących w kraju.”;

7) § 12 otrzymuje brzmienie:

„§ 12. 1. Pracownikowi skierowanemu do pracy za granicą przysługuje prawo do $\frac{1}{12}$ urlopu wypoczynkowego, zwanego dalej „urlopem”, w wymiarze wynikającym z przepisów Kodeksu pracy, za każdy kalendarzowy miesiąc pracy za granicą, chyba że pracownik wykorzystał urlop za dany rok kalendarzowy z tytułu pracy w kraju. Niepełny miesiąc kalendarzowy zaokrągla się w górę.

2. Pracownikowi skierowanemu do pracy za granicą na okres dłuższy niż 12 miesięcy należy udzielić urlopu po każdym roku pracy.

3. Na wniosek pracownika, o którym mowa w ust. 2, jednostka kierująca powinna wypłacić w zamian za urlop ekwiwalent pieniężny po zakończeniu pracy za granicą.

4. Pracownikowi skierowanemu do pracy za granicą na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy jednostka kierująca wypłaca w zamian za urlop ekwiwalent pieniężny po zakończeniu pracy za granicą.

5. Na wniosek pracownika jednostka kierująca może udzielić urlopu za miesiące przepracowane w terminie wcześniejszym niż określony w ust. 2. Przepis ten stosuje się odpowiednio do pracownika, o którym mowa w ust. 4.

6. Urlop, o którym mowa w ust. 2, może być w razie uzasadnionych potrzeb organizacyjno-produkcyjnych budowy (usługi) eksportowej przesunięty na rok następny. W razie niewykorzystania tego urlopu w całości lub w części przed zakończeniem pracy za granicą jednostka kierująca jest obowiązana wypłacić pracownikowi ekwiwalent pieniężny.

7. Urlop bezpłatny w macierzystym zakładzie pracy ulega przedłużeniu o liczbę dni urlopu, za które pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny.

8. Za czas urlopu pracownikowi przysługuje wynagrodzenie, jakie by otrzymał, gdyby w tym czasie pracował (wynagrodzenie złotowe i wynagrodzenie walutowe przysługujące w czasie zatrudnienia za granicą). Zmienne składniki wynagrodzenia złotowego oraz zmienne składniki wynagrodzenia walutowego oblicza się na pod-

stawie przeciętnego wynagrodzenia z okresu trzech miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu. Do wynagrodzenia za urlop nie wlicza się diet i innych świadczeń związanych z podróżą służbową.

9. Ekwiwalent za nie wykorzystany urlop, przypadający w części walutowej, jednostka kierująca jest obowiązana wypłacić pracownikowi w terminie umożliwiającym przekazanie oszczędności do kraju.

10. Urlop wypoczynkowy przysługujący pracownikowi po powrocie z zagranicy z tytułu pracy w kraju ulega skróceniu o taką liczbę dni urlopu, do jakiej pracownik nabył prawo w tym samym roku kalendarzowym z tytułu pracy za granicą.

11. W razie niewykorzystania przez pracownika przysługującego mu urlopu wypoczynkowego przed skierowaniem do pracy za granicą macierzysty zakład pracy jest obowiązany wypłacić pracownikowi ekwiwalent pieniężny.

12. Przy obliczaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop przysługujący pracownikowi z tytułu pracy w kraju za rok kalendarzowy, w którym nabył prawo do urlopu z tytułu pracy za granicą, stosuje się odpowiednio przepis ust. 10.”

8) po § 12 dodaje się § 12¹ w brzmieniu:

„§ 12¹. W czasie urlopu bezpłatnego, przypadającego po zakończeniu pracy za granicą, pracownik zachowuje dla siebie i dla członków rodziny prawo do świadczeń społecznej służby zdrowia i do zasiłków rodzinnych oraz przysługuje mu prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.”

§ 2. Przepisy § 1 pkt 2 i 7 nie mają zastosowania do pracowników skierowanych do pracy za granicą przed dniem 1 lutego 1982 r. Do tych pracowników, do czasu zakończenia pracy za granicą, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. 1. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1982 r., z wyjątkiem przepisu § 1 pkt 4, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1983 r.

2. Do czasu wejścia w życie przepisu § 1 pkt 4 w tych sprawach stosuje się przepisy dotychczasowe.

Prezes Rady Ministrów: gen. armii W. Jaruzelski

15

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 8 stycznia 1982 r.

w sprawie skróconego czasu pracy oraz dodatkowych płatnych urlopów dla pracowników zatrudnionych w niektórych zakładach pracy podległych Ministrowi Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego.

Na podstawie art. 130 i 160 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141,

z 1975 r. Nr 16, poz. 91 i z 1981 r. Nr 6, poz. 23) zarządza się, co następuje: